

La Cambra manté l'escenari de creixement de l'economia catalana per al 2024 en l'1,8%

- L'avenç del PIB a Catalunya s'ha mantingut més dinàmic del previst el 2023 (2,4%), gràcies a la intensa moderació de la inflació, la forta recuperació del turisme estranger i l'augment de l'ocupació.
- L'economia catalana s'alentirà el 2024 (1,8%) en un context econòmic fràgil a la zona euro, però es preveu que l'activitat vagi de menys a més impulsada pel canvi de rumb de la política monetària.
- La inversió productiva per ocupat, una variable relacionada amb la millora de la productivitat, ha augmentat a Catalunya de forma menys significativa que a la majoria de països europeus entre el 2000 i el 2019. Cal revertir amb urgència aquesta dinàmica, i els fons Next Generation suposen una oportunitat històrica.

Barcelona, 1 de febrer de 2024.- L'economia catalana creixerà una dècima més del previst el 2023, gràcies al dinamisme del consum de les llars i la forta contribució del sector exterior.

Tot i que l'avenç previst de l'economia catalana serà menys dinàmic el 2024 (1,8%), la Cambra ha mantingut l'escenari de creixement respecte a les previsions anteriors. El motiu és un balanç equilibrat dels riscos de cara al 2024, amb un augment de la incertesa a nivell geopolític (conflicte a l'Orient Mitjà) i la persistència de la sequera, que s'ha vist compensat per una moderació més intensa del previst de la inflació els darrers mesos. Aquestes són les conclusions destacades de l'Informe de Conjuntura Catalana del primer trimestre del 2024, elaborat per la Cambra de Comerç de Barcelona i l'equip d'AQR-Lab de la Universitat de Barcelona.

Aquest trimestre l'informe incorpora una **anàlisi sobre la inversió productiva a Catalunya**, la relació amb la **productivitat** i la **contribució dels fons NGEU al creixement de la inversió**.

El consum de les llars i la millora gradual de la inversió sostindran l'activitat el 2024

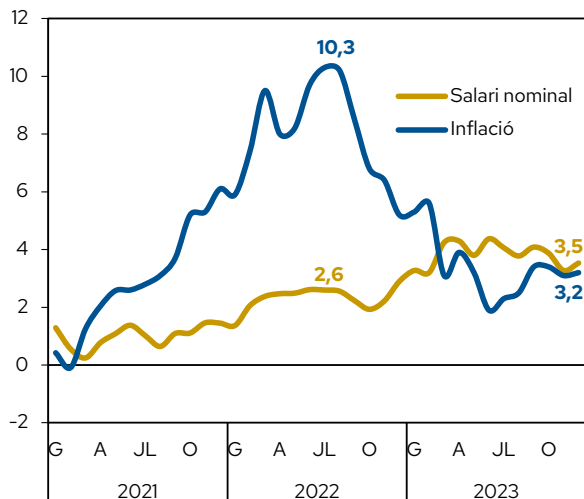
El **perfil de creixement mostra senyals d'alentiment**, amb un creixement intertrimestral previst del **0,2% el 4T del 2023 i el 0,1% el 1T del 2024**. Aquest alentiment vindria explicat sobretot per la frenada de l'economia europea.

Malgrat això, es preveu que l'avenç de **l'activitat vagi de menys a més al llarg del 2024**, amb una acceleració del ritme de creixement a partir de la segona meitat de l'any, que situaria el **creixement en el conjunt de l'any de l'1,8%**. El **supòsit clau en què es fonamenta aquesta previsió és que el procés desinflacionista es mantindrà** al llarg del 2024, amb una moderació gradual de la inflació subjacent. Aquest escenari suposaria l'inici d'una baixada dels tipus d'interès, fet que desencadenaria

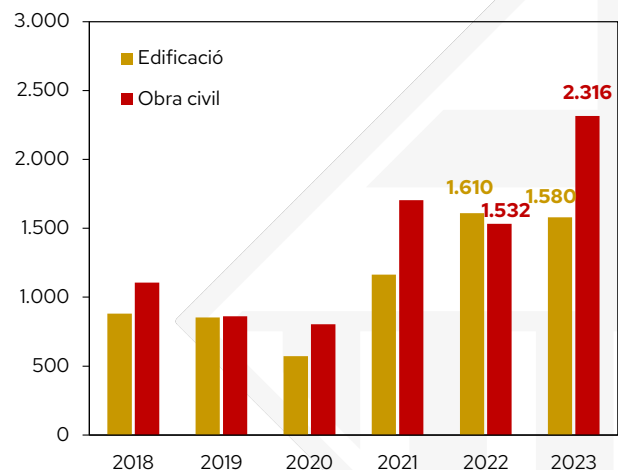
un nou cicle alcista derivat de la millora de la inversió productiva i les exportacions de béns i serveis, gràcies al major dinamisme econòmic a escala internacional.

En aquest context de moderació de les pressions inflacionistes, el **consum de les llars** també hauria de millorar progressivament, a causa de la recuperació gradual del poder adquisitiu de les llars (**des del mes de març del 2023 el salari nominal ha crescut més que la inflació**) (gràfic) i l'augment, tot i que més moderat que el 2023, de l'ocupació. A més, un factor addicional que hauria d'impulsar l'activitat els propers trimestres és la **inversió pública**, amb un avenç significatiu de la licitació d'obra civil (infraestructures viàries, ferroviàries, telecomunicacions, etc.), recolzada pel desplegament dels fons Next Generation EU, que s'ha situat en els 2.316 M€ el 2023, **un 51,2% més que l'any anterior** (gràfic).

Salaris nominals i inflació. Catalunya.
(%, var. interanual). Font: CaixaBank Research i Idescat

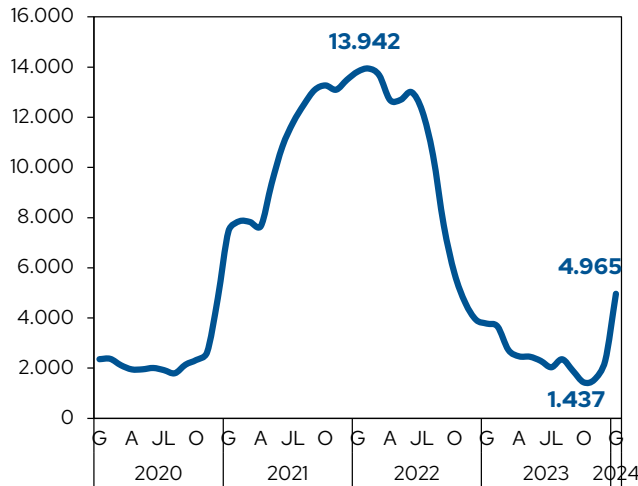
Licitació oficial d'obres. Catalunya. Milions d'euros.
Font: Idescat, a partir de la Cambra de Contractistes d'Obra.

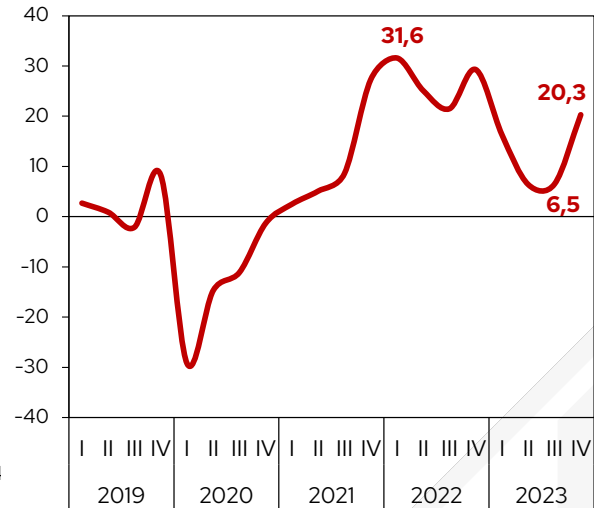
L'evolució de la inflació subjacent ha sorprès positivament els darrers mesos, però caldrà seguir amb atenció l'impacte dels conflictes a nivell geopolític i la sequera

La Cambra revisa a la baixa la previsió d'inflació anual de Catalunya per al 2024 del 3,9% al 3,1%, a causa d'una moderació de la inflació subjacent més intensa del previst durant els últims mesos de l'any. No obstant això, la materialització d'alguns factors de risc podrien elevar les pressions inflacionistes els propers trimestres, com ara: 1) la inestabilitat a nivell geopolític, que està provocant un fort augment dels preus del transport marítim amb motiu del conflicte a l'Orient Mitjà (gràfic); 2) l'avenç persistent dels costos laborals en nivells superiors a l'augment de la productivitat; 3) l'impacte de la sequera i els fenòmens meteorològics extrems, que podrien impulsar a l'alça els preus d'algunes matèries primeres (oli d'oliva, arròs, etc.). De fet, les **expectatives empresarials sobre l'evolució dels preus de venda de cara al 1T de 2024 han augmentat de forma molt significativa al conjunt de sectors econòmics**, fins a nivells de fa un any.

Preu del transport d'un container marítim de 40 peus de la Xina al Mediterrani. Dòlars.
Font: Ministeri d'Economia, Transport i Empresa i Freightos

Expectatives dels preus de venda per al proper trimestre. Catalunya. (Saldo de respostes entre "a l'alça" i "a la baixa", en p.p.). **Font:** Cambra de Barcelona i Idescat

L'avenç de l'activitat anirà de menys a més el 2024, sostinguda pel context més favorable dels tipus d'interès i el major dinamisme econòmic a la zona euro

El **consum privat** (a conseqüència de la recuperació gradual del poder adquisitiu i la creació d'ocupació) i la **inversió pública** (fomentada pels fons Next Generation EU) es preveu que siguin els principals factors que contribuiran a impulsar l'activitat al llarg del 2024, després d'un inici d'any amb un creixement feble.

En aquest context de creixement de menys a més de l'activitat, **la inversió repuntaria fins al 2,0%** per al conjunt de l'any, força superior al 0,7% previst per al 2023. Addicionalment, si bé les exportacions es desacceleraran (3,0% el 2024), es preveu que es mantinguin dinàmiques i amb un creixement per sobre del PIB. En relació amb el consum públic, la seva contribució a la millora del PIB també serà força més modesta, en un context de consolidació fiscal progressiu.

Finalment, la moderació de l'activitat també es veurà reflectida en un **menor dinamisme del creixement de l'ocupació, amb un avenç previst el 2024 de l'1,6%, cinc dècimes menys que el 2023**. No obstant això, l'augment dels llocs de treball i el previsible increment de la població activa hauria de reduir de forma moderada la taxa d'atur, que se situaria en el 8,5% en mitjana l'any 2024.

Previsions macroeconòmiques per a l'economia catalana 2023-2024

(Taxes de variació interanuals, excepte taxa d'atur, en %)

Fonts: Idescat (2022) i Grup de Recerca AQR-UB (2023 i 2024)

	2022	2023 (P)	2024 (P)
Producte Interior Brut	5,5%	2,4%	1,8%
Consum Privat	4,1%	1,8%	1,6%
Consum Públic	-0,1%	2,3%	0,8%
Formació Bruta de Capital	3,8%	0,7%	2,0%
Exportacions	14,0%	4,8%	3,0%
Importacions	7,5%	3,2%	2,8%
VAB agricultura	-13,9%	-5,1%	0,1%
VAB indústria	-2,0%	1,3%	0,9%
VAB construcció	4,5%	2,3%	1,5%
VAB serveis	7,9%	3,0%	2,2%
Índex Preus Consum (base 2011)	8,0%	3,3%	3,1%
Ocupats	3,6%	2,1%	1,6%
Taxa d'atur	9,5%	9,0%	8,5%

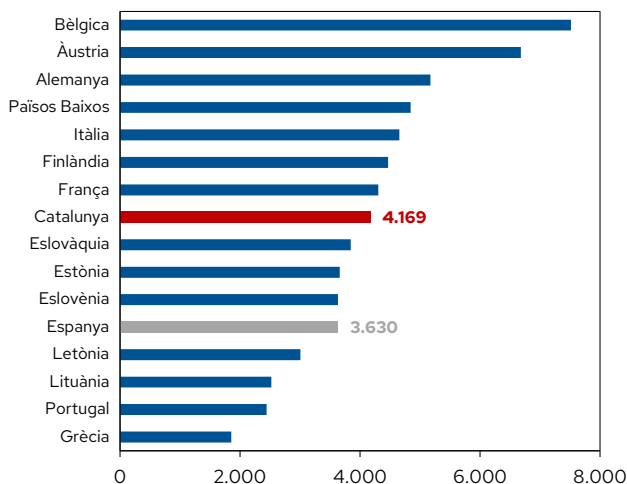
Nota: Les dades d'IPC i taxa d'atur són mitjanes anuals. (P) Previsió. Els ocupats fan referència als llocs de treball equivalents a temps complet.
Data d'actualització: 24 de gener del 2023.

La inversió productiva per treballador a Catalunya és inferior a la dels països europeus capdavanters, i no ha convergit entre l'any 2000 i el 2019

La **inversió productiva** (maquinària, patents, programari informàtic, etc.) a **Catalunya es va situar l'any 2019 en els 4.169€ per treballador** (mesurada a preus constants), una xifra superior a la mitjana espanyola, però clarament inferior a la de països com Bèlgica, Àustria i Alemanya (gràfic).

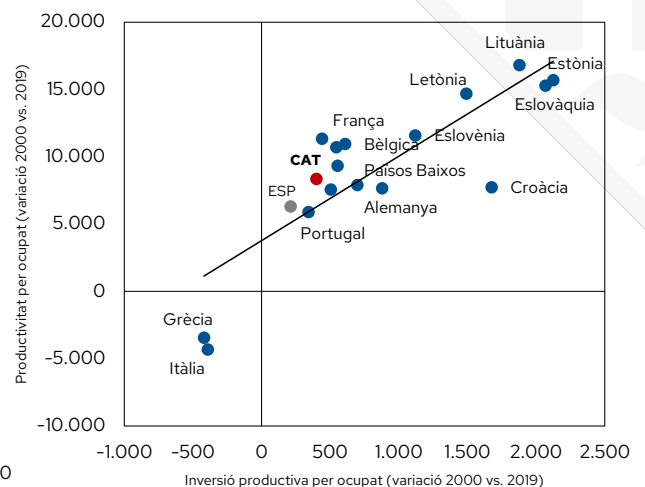
Inversió en béns d'equipament per ocupat. 2019.

Preus constants. **Font:** Comptabilitat Regional (INE), Idescat i AMECO

Variació de la inversió productiva i de la productivitat per ocupat. 2000 vs. 2019.

Catalunya i països de la zona euro. Preus constants. **Fons:** INE, Idescat i AMECO

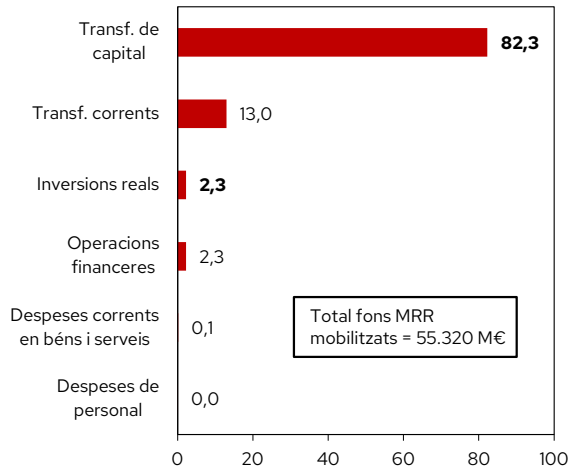
Nota: els països inclosos són els que conformen la zona euro, excepte Irlanda, Luxemburg i Xipre.

Un factor també preocupant és que **l'augment de la inversió productiva per ocupat a Catalunya** (400€ a preus constants) **entre el 2000 i el 2019 ha estat menor al de la majoria de països de la zona euro**, només superant a Itàlia, Grècia, Portugal i al conjunt de l'economia espanyola (gràfic). En canvi, s'ha situat clarament per sota d'alguns països europeus capdavanters com Alemanya (877€), els Països Baixos (698€) i Bèlgica (607€). **La manca de convergència en termes d'inversió productiva dificulta l'avenç de la productivitat per treballador**, un factor estretament vinculat amb el progrés econòmic en el llarg termini i amb la millora de les condicions de vida de la ciutadania.

Una palanca per revertir el baix creixement de la inversió per treballador a Catalunya són els fons Next Generation EU (NGEU). Cal assenyalar que **el 84,6% dels fons mobilitats per l'Estat s'han destinat a inversió** (transferències de capital i inversions reals), i no a augmentar la despesa corrent (gràfic), la qual cosa és una bona notícia. Ara bé, aquests fons encara no s'estan traduint en un increment de la inversió productiva. De fet, com s'observa al segon gràfic, **els increments trimestrals de la inversió productiva a Catalunya els darrers dos anys són inferiors al volum de fons NGEU mobilitzats a Catalunya**. L'elevada complexitat burocràtica i els diferents nivells administratius que intervenen en l'execució serien bona part de l'explicació d'aquest retard en els seus efectes.

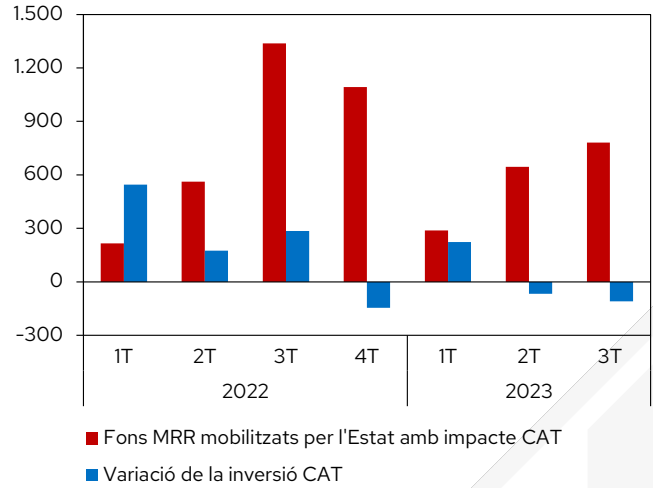
Altres factors que podrien explicar per què el desplegament dels fons Mecanisme per a la Recuperació i Resiliència encara no han accelerat la inversió a Catalunya són: 1) **efecte substitució** (inversions que igualment s'haguessin executat sense aquests recursos) i 2) **l'efecte compensació** derivat de l'augment dels tipus d'interès (els fons NGEU sí que haurien contribuït a augmentar la inversió, però l'impacte negatiu dels tipus d'interès explicaria per què la inversió en conjunt no s'estaria accelerant des de principis del 2022).

Fons MRR* mobilitzats per l'Estat per capítols pressupostaris. 2021 – nov. 2023 (en % sobre el total).
Font: IGAE

*El Mecanisme de Recuperació i Resiliència (MRR) és el principal instrument dels fons NGEU atès que concentra més del 90% d'aquests recursos.

Fons MRR mobilitzats per l'Estat amb impacte a Catalunya* i variació en la inversió total a Catalunya.
(milions d'€). Font: Comptabilitat Regional (INE) i IGAE

*S'assumeix que un 19% (equivalent al pes de Catalunya en el PIB d'Espanya) dels fons MRR mobilitzats per l'Estat tenen impacte al territori català.